

Отже, пропоную визначати правовий режим земель сільськогосподарських товаровиробників як встановлений нормами права порядок набуття земель сільськогосподарського призначення у власність чи користування для ведення товарного виробництва, і охорони земельних ділянок, укладення угод щодо відчуження земельних ділянок, контролю за дотриманням земельного законодавства та притягнення винних до відповідальності за його порушення.

Література

1. Земельний кодекс України від 25.10.2001 № 2768-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text> (дата звернення 12.03.2021).

2. Гребенюк М. Особливості правового режиму земель сільськогосподарського призначення: проблеми, перспективи, зарубіжний досвід. *Право України*. 2007. № 9. С. 41–45.

3. Земельне право України: підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. В.І. Семчик, П.Ф. Кулинич, М.В. Шульга. Київ: Вид. Дім «Ін Юре», 2008. 600 с.

4. Чабаненко М.М. Сільськогосподарський товаровиробник як аграрно-правова категорія. Проблеми інтеграції та диференціації в екологічному праві: Матеріали Всеукр. наук.-практ. круглого столу (м. Дніпропетровськ, 25 верес. 2014 р.). Дніпропетровськ, 2014. С. 137–145.

УДК 349.42 (043.2)

Вітер Ю.В., здобувач вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Жмур Н.В., к.ю.н.

РОЗВИТОК АГРАРНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Упродовж багатьох десятиліть проблеми розвитку аграрного законодавства активно досліджуються представниками аграрно-правової науки. Причому, предметом аналізу є не лише перспективи майбутнього розвитку нормативно-правового регулювання аграрних відносин, а й дослідження його витоків, виділення окремих періодів цієї законодавчої галузі.

При характеристиці становлення та розвитку аграрного (сільськогосподарського) законодавства доцільно, брати до уваги період 1960-1970-х років, коли відбувався процес формування самостійного галузевого утворення – комплексної галузі сільськогосподарського законодавства та сільськогосподарського права. Саме цей період мав би стати вихідним для періодизації розвитку аграрного

(сільськогосподарського) законодавства [3].

На початку 1990-х років відбулася трансформація цієї галузі, що пов'язана з оновленням системи законодавства незалежної України та розширенням сфери аграрно-правового регулювання. Істотний вплив на її розвиток спричинила здійснювана в країна з початку цих років аграрна реформа.

З урахуванням існуючих наукових підходів, можна виділити два великі періоди розвитку аграрного законодавства:

Перший – з кінця 1960-х років до початку 1990-х років – період становлення і розвитку сільськогосподарського законодавства СРСР та УРСР;

Другий – з початку 1990-х років – дотепер – період розвитку аграрного законодавства України [2].

Сучасний період розвитку аграрного законодавства характеризується істотними особливостями, що пов'язані з виникненням нових видів аграрних відносин, розширенням кола їх суб'єктів в умовах аграрної реформи в Україні. Це відображається в якісному оновленні нормативно-правових актів аграрного законодавства, поглибленні їх комплексного змісту, збільшенні сфери аграрно-правового регулювання.

У розробці та функціонуванні сучасного аграрного права як галузі прав, так і теорії (науки) аграрного права, важлива роль належить представникам цієї науки. Внаслідок чого було сформульовано поняття аграрного права, визначено предмет, структуру аграрних відносин, принципи, завдання цієї галузі права, введенні погляди щодо правової природи її, а також визначено місце і роль в системі права України. Важливим є те, що науковці, юристи-аграрники з України як і раніше, так і на сьогодні тісно співпрацюють по актуальним питанням подальшого розвитку науки аграрного права із колегами інших країн [4].

Майбутній розвиток аграрного законодавства передбачає його систематизацію, в тому числі розробку та затвердження кодифікованого акта аграрного законодавства України.

Наразі розвиток аграрного законодавства є безсистемним. Актуальною є проблема розробки і прийняття єдиного кодифікаційного акта. Таким чином, як вважає Н.І. Титова, мають стати основи аграрного законодавства України. Прийняття такого акту є важливим для підвищення ефективності правового регулювання суспільних відносин в аграрному секторі економіки, а також могло б полегшити правозастосовну діяльність в цій сфері. Прийняття такого акту дало б можливість усунути усі протиріччя і прогалини в діючих нормативно-правових актах, забезпечить їх єдність та взаємоузгодженість [1].

Розвиток цієї системи продовжуватиметься й надалі, адже перед Україною постали нові завдання у контексті вдосконалення правового

регулювання аграрних відносин у зв'язку з набуттям членства в СОТ й необхідністю адаптації аграрного законодавства України до приписів законодавства ЄС щодо виробництва окремих видів аграрної продукції [5].

Отже, сьогодні аграрне право переживає серйозні зміни: оновлюється й збагачується його нормативна база під впливом ринкових реформ у сільському господарстві, виникають нові напрямки правового регулювання, модифікується структура, співвідношення різних інститутів й підінститутів, переосмислюються традиційні поняття й структури. Безперечно, зараз аграрне право покликане більш повно відобразити й юридично закріпити основні напрямки сучасної аграрної політики держави, активно сприяти втіленню її в життя. Аграрно-правова наука має сприяти розвитку нових правових інститутів аграрного права та ефективному правовому регулюванню аграрних відносин.

Література

1. Аграрне законодавство України: проблеми ефективності: монографія / за ред. В.І. Семчика. Київ: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького, 1998. 245 с.

2. Аграрне право: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В.М. Жушман, В.М. Корнієнко та ін.; за ред. В.П. Жушмана та А.М. Статівки. Харків: Право, 2015. 296 с.

3. Алієва Х.Н. Правове регулювання реформування аграрних відносин за законодавством України та Російської Федерації: порівняльноправовий аналіз: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.06. Харків, 2019. 19 с.

4. Білінська О.В. Правові засади державної аграрної політики України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец.: 12.00.06. Харків, 2012. 20 с.

5. Правова система України: історія, стан та перспективи: у 5 т. Т. 4. Методологічні засади розвитку екологічного, земельного, аграрного та господарського права / Ю.С. Шемшученко, О.О. Погрібний, А.П. Гетьман та ін.; за ред. Ю.С. Шемшученка. Харків: Право, 2017. 480 с.

УДК 338.432:631.11 (043.2)

Власюк Ю.І., здобувачка вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Жмур Н.В., к.ю.н.

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН У СФЕРІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА

Суспільні відносини, в тому числі у сільському господарстві,